Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 3 oktober 2013*

”Överklagande — Förordning (EG) nr 1007/2009 — Handel med sälprodukter — Begränsningar av import och saluföring av nämnda produkter — Talan om ogiltigförklaring — Upptagande till sakprövning — Fysiska och juridiska personers rätt att väcka talan — Artikel 263 fjärde stycket FEUF — Begreppet regleringsakter — Lagstiftningsakter — Grundläggande rätt till ett effektivt domstolsskydd”

I mål C-583/11 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 21 november 2011,

Inuit Tapiriit Kanatami, Ottawa (Kanada),

Nattivak Hunters and Trappers Association, Qikiqtarjuaq (Kanada),

Pangnirtung Hunters’ and Trappers’ Association, Pangnirtung (Kanada),

Jaypootie Moesesie, Qikiqtarjuaq,

Allen Kooneeliusie, Qikiqtarjuaq,

Toomasie Newkingnak, Qikiqtarjuaq,

David Kuptana, Ulukhaktok (Kanada),

Karliin Aariak, Iqaluit (Kanada),

Canadian Seal Marketing Group, Québec (Kanada),

Ta Ma Su Seal Products, Inc., Cap-aux-Meules (Kanada),

Fur Institute of Canada, Ottawa,

NuTan Furs, Inc., Catalina (Kanada),

GC Rieber Skinn AS, Bergen (Norge),

Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Nuuk, Grönland (Danmark),

Johannes Egede, Nuuk,

* Rättegångsspråk: engelska.

Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), Nuuk,

företrädda av J. Bouckaert, H. Viaene och D. Gillet, avocats,

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Europaparlamentet, företrätt av I. Anagnostopoulou, D. Gauci och L. Visaggio, samtliga i egenskap av ombud,

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Moore och K. Michoel, båda i egenskap av ombud,

svarande i första instans,

Europeiska kommissionen, företrädd av P. Oliver, E. White och K. Mifsud-Bonnici, samtliga i egenskap av ombud,

Konungariket Nederländerna,

intervenienter i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av vice ordföranden K. Lenaerts, tillförordnad ordförande, avdelningsordförandena A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz (referent), A. Rosas och M. Berger, samt domarna U. Lõhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev, J.-J. Kasel, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal och C. Vajda,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: handläggaren V. Tourrès,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 20 november 2012,

och efter att den 17 januari 2013 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs, Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Johannes Egede och Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) har yrkat att domstolen ska upphäva det beslut som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 6 september 2011 i mål T-18/10 (REU 2011, s. II-5599) (nedan kallat det överklagade beslutet). Genom detta beslut avvisade tribunalen klagandenas och Efstathios Andreas Agathos talan om

ogiltigförklaring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter (EUT 286, s. 36) (nedan kallad den omtvistade förordningen).

Tillämpliga bestämmelser

Den omtvistade förordningen

2 Enligt artikel 1 i den omtvistade förordningen är syftet med denna förordning att fastställa ”harmoniserade regler för saluföring av sälprodukter”.

3 Enligt artikel 2.4 i den omtvistade förordningen avses med ordet inuit ”en person som fötts i inuiternas hemland – dvs. de arktiska och subarktiska områden där inuiterna, i nutid eller av hävd, har rättigheter och intressen i egenskap av ursprungsbefolkning – och som erkänns av inuiterna som en medlem av deras folk, bland andra inupiater, yupiker (Alaska), inuiter, inuvialuiter (Kanada), kalaalliter (Grönland) och yupiker (Ryssland)”.

4 Vad gäller villkoren för saluförande av sälprodukter föreskrivs följande i artikel 3 i förordningen:

”1. Att saluföra sälprodukter på gemenskapsmarknaden ska vara tillåtet endast om sälprodukterna härrör från den traditionella jakt som inuitsamhällena och andra ursprungsbefolkningar bedriver och som bidrar till deras självhushållning. För importerade produkter ska dessa villkor vara tillämpliga vid importtillfället eller importstället.

2. Följande undantag ska gälla från punkt 1:

a) Import av sälprodukter ska även vara tillåten om den är av tillfällig art och uteslutande består av varor för resenärers eller deras familjers personliga bruk. Sådana varor får inte vara av sådan art eller förekomma i sådan mängd att det kan förmodas att de importeras i kommersiellt syfte.

b) Saluförande av sälprodukter ska även vara tillåtet om produkterna är baserade på biprodukter från jakt som regleras i nationell lagstiftning och vars enda syfte är en hållbar förvaltning av marina resurser. Sådant saluförande ska bara tillåtas om det sker utan vinstsyfte. Sådana produkter får inte vara av sådan art eller förekomma i sådan mängd att det kan förmodas att de saluförs i kommersiellt syfte.

Tillämpningen av denna punkt får inte äventyra uppnåendet av målet med denna förordning.

3. Kommissionen ska i enlighet med det förvaltningsförfarande som avses i artikel 5.2 utfärda tekniska riktlinjer med en vägledande förteckning över de nummer i kombinerade nomenklaturen som kan gälla sälprodukter som omfattas av denna artikel.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3, ska åtgärder för genomförandet av denna artikel, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 5.3.”

Förordning (EU) nr 737/2010

5 Kommissionen har, med stöd av artikel 3.4 i den omtvistade förordningen, antagit förordning (EU) nr 737/2010 av den 10 augusti 2010 om genomförandebestämmelser för Europaparlamentets och rådets förordning nr 1007/2009 om handel med sälprodukter (EUT L 216, s. 1).

6 Av artikel 1 i förordningen framgår att däri ”fastställs genomförandebestämmelser för saluförande av sälprodukter i enlighet med artikel 3 i förordning (EG) nr 1007/2009”.

Förfarandet vid tribunalen och det angripna beslutet

7 Klagandena och Efstathios Andreas Agathos väckte genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 11 januari 2010 talan om ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen.

8 Europaparlamentet och Europeiska unionens råd framställde en invändning om rättegångshinder med stöd av artikel 114.1 i tribunalens rättegångsregler. Konungariket Nederländerna och kommissionen tilläts intervenera vid tribunalen till stöd för parlamentets och rådets yrkanden.

9 Tribunalen biföll invändningen, då den fann att varken klagandena eller Efstathios Andreas Agathos uppfyllde villkoren för upptagande till prövning i den mening som avses i artikel 263 första stycket FEUF.

10 Tribunalen fann inledningsvis att även om den omtvistade förordningen antagits med stöd av EG-fördraget, ska frågan huruvida sakprövningsförutsättningarna för talan är uppfyllda avgöras enligt artikel 263 FEUF, eftersom talan väcktes efter EUF-fördragets ikraftträdande.

11 Tribunalen undersökte därefter huruvida talan kunde tas upp till prövning. Tribunalen behandlade därvid, för det första, begreppet regleringsakt i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF. Den gjorde därvid en bokstavstolkning samt en historisk och teleologisk tolkning av denna bestämmelse, och slog i punkterna 41–51 i det överklagade beslutet fast följande.

”41 Det ska inledningsvis erinras om att artikel 230 fjärde stycket EG innebar att fysiska och juridiska personer kunde väcka talan mot beslut i egenskap av rättsakter med individuell giltighet och mot rättsakter med allmän giltighet, såsom en förordning som direkt berör dem och angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem från alla andra personer och på så sätt utmärker dem på motsvarande sätt som den som beslutet är riktat till (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen, REG 1963, s. 197, 223, svensk specialutgåva, volym 1, s. 181, och av den 25 juli 2002 i mål C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, REG 2002, s. I-6677, punkt 36).

42 Även om ordet beslut har utelämnats i artikel 263 fjärde stycket FEUF erbjuds dessa två möjligheter samt en tredje i bestämmelsen. Enligt artikeln kan talan väckas mot rättsakter med individuell giltighet, mot rättsakter med allmän giltighet som berör en fysisk eller juridisk person direkt eller personligen samt mot en regleringsakt som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder. Det framgår av den vedertagna betydelsen av ordet ’reglering’ att även de akter som avses genom denna tredje möjlighet har allmän giltighet.

43 Det kan i detta sammanhang konstateras att denna möjlighet inte avser samtliga rättsakter med allmän giltighet utan en mer begränsad kategori av dessa, nämligen regleringsakter.

44 I artikel 263 första stycket FEUF föreskrivs nämligen att flera kategorier av unionsrättsliga akter kan bli föremål för domstolsprövning med avseende på deras lagenlighet, dels lagstiftningsakter, dels andra bindande rättsakter som är avsedda att ha rättsverkan i förhållande till tredje man, vilka både kan ha individuell och allmän giltighet.

45 Härav framgår att det i artikel 263 fjärde stycket FEUF, jämförd med dess första stycke, föreskrivs att fysiska och juridiska personer kan väcka talan mot rättsakter som är riktade till dem samt mot dels rättsakter som har allmän giltighet, både lagstiftningsakter och regleringsakter, som berör dem direkt och personligen, dels vissa rättsakter med allmän giltighet, nämligen regleringsakter, som berör dem direkt och inte medför genomförandeåtgärder.

46 En sådan tolkning av ordet ’réglementaire’ [i den franska språkversionen] och motsvarande ord i de andra språkversionerna av EUF-fördraget, i förhållande till ordet ’législatif’, framgår för övrigt av flera andra bestämmelser i fördraget, bland annat artikel 114 FEUF, avseende tillnärmning av ’dispositions législatives, réglementaires et administratives des États membres’. [Denna passage har i den svenska språkversionen följande lydelse: ’bestämmelser i lagar och andra författningar i medlemsstaterna’. Övers. anm.].

47 Det finns således anledning att förkasta [klagandenas och Efstathios Andreas Agathos] argument att skillnaden mellan lagstiftningsakter och regleringsakter, såsom den har förespråkats av parlamentet och rådet samt återgetts i de ovanstående punkterna 42–45, utgörs av att bestämningen ’lagstiftnings-’ läggs till före ordet ’akter’, med hänvisning till de två första möjligheterna som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF. Eftersom ordet akter, såsom framgår av slutsatsen i punkt 45 ovan, innebär en hänvisning till dessa två första möjligheter, avser det, utöver rättsakter som är riktade till fysiska eller juridiska personer, samtliga akter som berör dem direkt eller personligen. I synnerhet omfattas lagstiftningsakter och regleringsakter som medför genomförandeåtgärder av tillämpningsområdet för denna bestämmelse.

48 I motsats till vad [klagandena och Efstathios Andreas Agathos] har hävdat framgår det av ordalydelsen av denna sista del av meningen i artikel 263 fjärde stycket FEUF att medlemsstaternas avsikt inte var att begränsa räckvidden för denna bestämmelse enbart till rättsakter som delegerats i den mening som avses i artikel 290 FEUF, utan avsikten var att den skulle gälla regleringsakter i allmänhet.

49 Den tolkning av artikel 263 fjärde stycket FEUF som återges i de ovanstående punkterna 42–45 bekräftas vidare av denna bestämmelses tillkomsthistoria. Bestämmelsen i fråga var inledningsvis avsedd att bli artikel III-365 [fjärde stycket] i förslaget till fördrag om upprättande av en konstitution för Europa. Det framgår bland annat av den följenot presidiet för konventet (Europeiska konventets sekretariat, CONV 734/03) utfärdade den 12 maj 2003 att, trots att det ifrågavarande förslaget om ändring av artikel 230 fjärde stycket EG innehöll en hänvisning till ’rättsakter med allmän räckvidd’ valde presidiet ett annat alternativ, det som innehöll benämningen ’regleringsakter’. Såsom framgår av den ovan angivna följenoten innebär denna formulering att ’en åtskillnad kunde göras mellan lagstiftningsakter och regleringsakter genom ett restriktivt tillvägagångssätt vad beträffar enskildas talan mot lagstiftningsakter (för vilka villkoret ’direkt och personligen berörd’ fortfarande ska tillämpas)’.

50 Mot bakgrund av att en sådan formulering valdes i artikel 263 fjärde stycket FEUF kan det antas att ändamålet med denna bestämmelse är att fysiska eller juridiska personer ska kunna väcka talan mot rättsakter med allmän giltighet som inte är lagstiftningsakter, som berör dem direkt och som inte medför genomförandeåtgärder, för att en situation då sådana personer tvingas överträda sina rättigheter för att få tillgång till domstolsprövning ska kunna undvikas (se den ovan angivna följenoten från presidiet för konventet). Såsom följer av resonemanget i föregående punkter innebär inte formuleringen i artikel 263 fjärde stycket FEUF att talan kan väckas mot samtliga rättsakter som uppfyller villkoret direkt berörd och inte medför genomförandeåtgärder, eller samtliga rättsakter med allmän giltighet som motsvarar dessa kriterier, utan endast mot en särskild kategori av dessa sistnämnda akter, nämligen regleringsakter. Förutsättningarna för att en talan om ogiltigförklaring av en lagstiftningsakt ska kunna tas upp till sakprövning förblir således mer restriktiva än de som gäller talan mot en regleringsakt.

51 Denna slutsats vederläggs inte av [[klagandenas och Efstathios Andreas Agathos] argument avseende rätten till ett effektivt domstolsskydd i enlighet med bland annat artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EUT C 303, 2007, s. 1 [nedan kallad stadgan]). Även om villkoren enligt vilka enskilda kan väcka talan mot en förordning ska tolkas med hänsyn till principen om rätten till ett effektivt rättsmedel, kan unionsdomstolen inte, utan att överskrida sin befogenhet, tolka dessa villkor, som uttryckligen föreskrivs i fördraget, på ett extensivt sätt (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 1 april 2004 i mål C-263/02 P, kommissionen mot Jégo-Quéré, REG 2004, s. I-3425, punkt 36, och tribunalens beslut av den 9 januari 2007 i mål T-127/05, Lootus Teine Osaühing mot rådet, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 50).”

12 Tribunalen slog, i punkt 56 i det överklagade beslutet, fast att ”begreppet ’regleringsakt’ i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF ska förstås så, att det avser alla rättsakter med allmän giltighet med undantag för lagstiftningsakter.” En fysisk eller juridisk persons talan om ogiltigförklaring kan således avse en lagstiftningsakt endast om denna berör personen direkt och personligen.

13 Tribunalen prövade för det andra, i punkterna 57–67 i det överklagade beslutet, huruvida den omtvistade förordningen ska anses utgöra en lagstiftningsakt eller en regleringsakt. Tribunalen slog i det avseendet, i punkt 61 i det överklagade beslutet, fast att det förfarande enligt artikel 294 FEUF som där betecknas ”ordinarie lagstiftningsförfarande” i allt väsentligt motsvarar det som föreskrivs i artikel 251 EG. Tribunalen slog i nämnda punkt fast att den omtvistade förordningen, som antogs enligt förfarandet i sistnämnda artikel, inom ramen för de kategorier av rättsakter som anges i EUF-fördraget, skulle anses utgöra en lagstiftningsakt. Tribunalen konstaterade, i punkt 65 i det överklagade beslutet, att det relevanta kriteriet i detta fall för att avgöra huruvida en akt ska anses utgöra en lagstiftningsakt eller en regleringsakt är det förfarande som använts för att anta akten.

14 Med hänsyn till tolkningen i punkterna 41–56 i det överklagade beslutet av begreppet regleringsakter i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, och slutsatsen att den omtvistade förordningen inte utgör någon regleringsakt i den mening som avses i den artikeln, slog tribunalen fast att talan inte kunde tas upp till prövning med stöd av det tredje fall som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF. Under dessa förhållanden saknades skäl att ta ställning till huruvida förordningen omfattar genomförandeåtgärder.

15 Tribunalen prövade för det tredje, i punkterna 68–87 i det överklagade beslutet, frågan huruvida klagandena och Efstathios Andreas Agathos är direkt berörda av den omtvistade förordningen.

16 Tribunalen erinrade i detta avseende, i punkt 71 i det överklagade beslutet, om att kravet för att en enskild person ska anses vara direkt berörd av en rättsakt, är att den har direkt inverkan på den enskildes rättsliga ställning och inte lämnar dem till vilka den riktar sig, och som ska genomföra den, något utrymme för skönsmässig bedömning, vilket innebär att genomförandet ska ha en rent automatisk karaktär och endast följa av unionslagstiftningen utan att några mellanliggande regler tillämpas.

17 När det gäller den omtvistade förordningen fann tribunalen i punkt 75 av det överklagade beslutet – med hänvisning till tribunalens beslut av den 11 juli 2005 i mål T-40/04, Bonino m.fl. mot parlamentet och rådet (REG 2005, s. II-2685), punkt 56 – att förordningen, med hänsyn till innehållet i artikel 3.1 däri, endast har direkt inverkan på den rättsliga ställningen för de klaganden vars verksamhet innefattar saluföring av sälprodukter inom unionen. Tribunalen förde i denna del följande resonemang. Förordningen innebär inte något förbud mot säljakt, som dessutom sker utanför unionen, eller mot användning eller konsumtion av sälprodukter som inte saluförs. Även om det inte kan uteslutas att det allmänna saluföringsförbud som föreskrivs i den omtvistade förordningen kan påverka personer som bedriver verksamhet i tidigare eller senare led, i förhållande till saluföringen,

kan denna påverkan ändå inte anses utgöra en direkt följd av förordningen. De eventuella ekonomiska verkningar som detta förbud för med sig rör för övrigt endast klagandenas faktiska situation och inte deras rättsliga ställning.

18 Efter att, i punkt 76 i det överklagade beslutet, ha erinrat om lydelsen i artiklarna 3.4 och 5.3 i den omtvistade förordningen samt i skäl 17 däri, slog tribunalen, i punkt 77 i det överklagade beslutet, fast att det – trots förbudet mot saluföring av sälprodukter som enligt vad som har visats inte härrör från den traditionella jakt som inuitsamhällen och andra ursprungsbefolkningar bedriver inom ramen för sin självhushållning – står klart att villkoren för saluföring av produkter inte definierats.

19 Tribunalen fann i det avseendet, i punkterna 78–80 i det omtvistade beslutet, följande. Den omtvistade förordningen ger inte svar på vad som till exempel avses med ”andra ursprungsbefolkningar”. Inte heller ges någon förklaring avseende formerna för den traditionella jakt som bedrivs inom ramen för deras självhushållning, eller hur inuitursprung eller tillhörighet till andra ursprungsbefolkningar ska fastställas. De nationella myndigheterna kan således, vad beträffar de produkter som kan bli föremål för undantagsbestämmelserna, inte tillämpa den omtvistade förordningen utan att genomförandeåtgärder fastställs genom en tillämpningsförordning där villkoren för saluföring av de godkända varorna definieras. Situationen för klagandena och för Efstathios Andreas Agathos, i den mån denna situation omfattas av det aktuella undantaget, kan på grund härav endast bedömas utifrån åtgärderna för genomförande av den omtvistade förordningen. Under dessa förhållanden påverkar den omtvistade förordningen således enbart den rättsliga ställningen för de klaganden vars verksamhet avser saluföring av sälprodukter inom unionen och som berörs av det allmänna förbudet mot saluföring av dessa varor.

20 Detta är däremot inte fallet beträffande de klaganden vilkas verksamhet inte avser saluföring av dessa produkter och/eller de som omfattas av det i den omtvistade förordningen föreskrivna undantaget. Saluföring i unionen av sälprodukter som härrör från den traditionella jakt som inuitsamhällena och andra ursprungsbefolkningar bedriver och som bidrar till deras självhushållning är nämligen fortsatt tillåten. Detta innebär närmare bestämt att säljägare med inuitiskt ursprung och de organisationer som företräder klagandenas intressen inte anses vara verksamma inom saluföring av sälprodukter.

21 Tribunalen fann således i punkterna 81–87 i det överklagade beslutet att endast fyra av klagandena är direkt berörda av den omtvistade förordningen, nämligen de som bedriver verksamhet i form av bearbetning och/eller saluföring av sälprodukter som härrör från inuitiska och icke-inuitiska jägare. Vad beträffar Karliin Aariak slog tribunalen, i punkt 82 i det överklagade beslutet, fast att hon inte kan anses vara direkt berörd av den omtvistade förordningen. Även om hon bedriver verksamhet avseende bearbetning av sälprodukter, nämligen formgivning och saluföring av kläder som tillverkats av sälskinn, framgår det av ansökan, liksom av klagandenas och Efstathios Andreas Agathos yttranden över invändningen om rättegångshinder, att även hon tillhör inuitsamhället och att hon inte gjort gällande att hon bedriver någon verksamhet avseende saluföring av andra produkter än dem som omfattades av det ifrågavarande undantaget.

22 Eftersom den enskilde ska befinna sig i en situation där han eller hon, för att uppfylla villkoren för upptagande till prövning av talan i artikel 263 fjärde stycket FEUF, berörs både direkt och personligen, prövade tribunalen i punkterna 88–93 i det överklagade beslutet huruvida de fyra av klagandena, som den fann vara direkt berörda av den omtvistade förordningen, också kunde anses vara personligen berörda av densamma. Tribunalen slog – med hänvisning till punkt 41 i beslutet – i det hänseendet fast att den omtvistade förordningen är tillämplig på objektivt bestämda situationer och medför rättsverkningar för en allmänt och abstrakt angiven personkrets. Det allmänna förbudet mot saluföring av sälprodukter, med undantag för dem som härrör från traditionell jakt som bedrivs av inuitsamhällen och andra ursprungsbefolkningar inom ramen för deras självhushållning, har formulerats i allmänna ordalag och kan tillämpas på alla ekonomiska aktörer som omfattas av den omtvistade förordningens tillämpningsområde.

23 Även om de fyra aktuella klagandena bedriver verksamhet avseende saluföring av sälprodukter som härrör från inuitiska och icke-inuitiska jägare berörs de, i denna egenskap, av den omtvistade förordningen på samma sätt som alla andra ekonomiska aktörer som saluför sälprodukter. Även om det antas att de berörda sökandena inte bara omfattas av det allmänna förbudet, utan även av undantaget för produkter med inuitiskt ursprung, är detta inte tillräckligt för att individualisera dem på motsvarande sätt som den som ett beslut är riktat till.

24 Tribunalen fann under dessa förhållanden att talan om ogiltigförklaring skulle avvisas.

Parternas yrkanden

25 Klagandena har yrkat att domstolen ska

— upphäva det överklagade beslutet,

— fastställa att ansökan om ogiltigförklaring kan tas upp till prövning, om den anser sig ha tillgång till alla uppgifter som krävs för att ta ställning i frågan om upptagande till prövning av talan om ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen,

— i annat fall, upphäva det överklagade beslutet och återförvisa målet till tribunalen,

— förplikta parlamentet och rådet att ersätta klagandenas rättegångskostnader, och

— förplikta kommissionen och Konungariket Nederländerna att bära sina rättegångskostnader.

26 Rådet har yrkat att domstolen ska

— ogilla överklagandet, och

— förplikta klagandena att solidariskt ersätta rättegångskostnaderna.

27 Parlamentet har yrkat att domstolen ska

— ogilla överklagandet, och

— förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

28 Kommissionen har yrkat att domstolen ska ogilla överklagandet och förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

29 Konungariket Nederländerna har inte inkommit med någon svarsskrivelse.

Prövning av överklagandet

30 Klagandena har till stöd för sitt överklagande åberopat fyra grunder. Den första grunden avser felaktig rättstillämpning vid tolkningen och tillämpningen av artikel 263 fjärde stycket FEUF. Grunden består av två delgrunder. Med sin andra grund har klagandena gjort gällande att tribunalen har åsidosatt sin motiveringsskyldighet. Deras tredje grund avser att tribunalen har åsidosatt artikel 47 i stadgan samt artiklarna 6 och 13 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen). Med sin fjärde grund har klagandena anfört att tribunalen har missuppfattat bevisningen.

Den första grunden

Den första grundens första del

– Parternas argument

31 Klagandena har med den första grundens första del gjort gällande att tribunalen – vid sin tolkning av begreppet regleringsakter i artikel 263 fjärde stycket FEUF och, i synnerhet, genom att från detta begrepps tillämpningsområde undanta lagstiftningsakter, såsom den omtvistade förordningen – gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning.

32 Tribunalens åtskillnad mellan lagstiftningsakter och regleringsakter saknar stöd i de formuleringar som valts i EUF-fördraget, bland annat i artiklarna 288 FEUF, 289 FEUF och 290 FEUF. I dessa bestämmelser skiljs mellan lagstiftningsakter och akter som inte är lagstiftningsakter. Dessutom gäller, i motsats till vad tribunalen slagit fast, att begreppet regleringsakter inte bara omfattar vissa, utan samtliga akter som är allmänt tillämpliga, varför tribunalens bokstavstolkning i punkterna 41–48 i den överklagade domen är felaktig.

33 Tribunalens åtskillnad leder till att endast de rekommendationer och de yttranden som parlamentet och/eller rådet antar kan anses utgöra regleringsakter eftersom lagstiftningsakter omfattar de förordningar, direktiv och beslut som antas av parlamentet och rådet, medan de delegerade akterna omfattar de akter som antagits av kommissionen. Däremot ingår inte rekommendationer och yttranden bland de akter som enligt artikel 263 första stycket FEUF kan bli föremål för talan om ogiltighetsförklaring.

34 Om Lissabonfördragets upphovsmän använde begreppet regleringsakt i artikel 263 fjärde stycket FEUF i syfte att ange motsatsen till lagstiftningsakter, hade snarare begreppet delegerad akt i den mening som avses i artikel 290 FEUF kunnat användas. Att författarna till fördraget ändå använde begreppet regleringsakt har att göra med att de avsåg andra akter än lagstiftningsakter eller akter som inte är lagstiftningsakter. I övrigt omfattas inte de genomförandeakter som avses i artikel 291 FEUF av tribunalens åtskillnad.

35 Tribunalens tolkning av begreppet regleringsakter såsom utgörande motsatsen till lagstiftningsakter leder följaktligen till att det rättsmedel mot regleringsakter som erbjuds under de förutsättningar som anges för det tredje fall som nämns i artikel 263 fjärde stycket FEUF och som infördes genom Lissabonfördraget blir innehållslös, eftersom syftet med denna ändring var att utöka sakprövningsförutsättningarna för talan som förs av fysiska och juridiska personer. En sådan tolkning skulle utesluta all talan av en enskild med stöd av det tredje fallet i artikel 263 fjärde stycket FEUF.

36 Tribunalens historiska tolkning av begreppet regleringsakter är också felaktig. Även om regleringsakterna nämns i Lissabonfördraget, i artikel 263 fjärde stycket FEUF – liksom i artikel III-365.4 i utkastet till fördraget om upprättande av en konstitution för Europa – används inte däri den klassifikation av rättsakter som föreskrivs i nämnda utkast, däribland begreppet europeisk förordning såsom beteckning för en akt som inte utgör en lagstiftningsakt. Inom ramen för EUF-fördraget kan förordningar utgöra lagstiftningsakter eller akter som inte utgör lagstiftningsakter.

37 Den omständigheten att lydelsen i artikel 263 fjärde stycket FEUF inte ändrats visar att begreppet regleringsakt i den mening som avses i denna bestämmelse utvidgades till att omfatta samtliga förordningar, oavsett om dessa är av lagstiftningskaraktär eller inte. Denna teleologiska tolkning överensstämmer dessutom med den ursprungliga strävan hos såväl upphovsmännen till utkastet till fördraget om upprättande av en konstitution för Europa som hos upphovsmännen till

Lissabonfördraget att fylla de lyckor som klart utpekats i dom av den 25 juli 2002 i mål C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mot rådet (REG 2002, s. I-6677), och domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Jégo-Quéré.

38 Parlamentet, rådet och kommissionen har godtagit tribunalens tolkning av begreppet regleringsakter.

39 Parlamentet har anfört att även om det är korrekt att den normhierarki som definieras i artikel I-33 i utkastet till fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, innebärande en åtskillnad mellan lagstiftningsakter och regleringsakter, inte behölls i EUF-fördraget, så anges klart i artikel 289.3 FEUF att lagstiftningsakter utgörs av de akter som antas efter ett ordinarie eller särskilt lagstiftningsförfarande. Vidare skiljs i artikel 263 FEUF första och fjärde styckena mellan lagstiftningsakter och regleringsakter. Dessa två begrepp bör bringas i samklang i syfte att bevara den ändamålsenliga verkan av artikel 263 FEUF.

40 Parlamentet har även anfört att klagandens kritik mot tribunalens slutsats, enligt vilken inte alla akter med allmän tillämplighet kan anses utgöra regleringsakter, inte formulerats specifikt utan utgör en upprepning av de argument som anfördes redan i första instans. Klagandenas argument i det hänseendet ska alltså i vilket fall som helst inte tas upp till prövning.

41 När det gäller klagandenas argument att tribunalens tolkning av begreppet regleringsakter leder till att begreppet blir innehållslöst, har såväl parlamentet och rådet som kommissionen hävdat att begreppet omfattar olika kategorier av rättsakter, däribland delegerade akter och genomförandeakter med allmän giltighet, vilka antagits med stöd av artiklarna 290 FEUF eller 291 FEUF, varvid de sistnämnda utgör det stora flertalet av unionens rättsakter. Härav följer att klagandenas argument att upphovsmännen till EUF-fördraget skulle ha använt ordet delegerade om de önskat hänvisa till akter med allmän giltighet vilka inte utgör lagstiftningsakter, är felaktigt. Kommissionen har tillagt att begreppet regleringsakter dessutom omfattar de akter med allmän giltighet, som inte utgör lagstiftningsakter, vilka antagits med stöd av någon särskild rättslig grund, såsom artiklarna 43.3 FEUF, 109 FEUF och 215.1 FEUF, samt de akter med allmän giltighet som antagits av de övriga ”organ eller byråer” som avses i första stycket i artikel 263 FEUF.

42 Beträffande tillblivelsen av artikel 263 fjärde stycket FEUF anser parlamentet att klagandena inte framfört någon specifik kritik mot det överklagade beslutet och att de därför har yrkat att domstolen ska ompröva de argument som framfördes i första instans. Detta är dock inte möjligt inom ramen för ett överklagande. De argument som anförts inom ramen för överklagandet är hursomhelst ogrundade. Enligt parlamentet och kommissionen är det i det hänseende uppenbart att konventet om Europeiska unionens framtid valde begreppet regleringsakter i syfte att utesluta lagstiftningsakterna, och att upphovsmännen till Lissabonfördraget önskade upprätthålla denna skillnad mellan lagstiftningsakter och regleringsakter vad beträffar tillgången till rättsmedel.

43 Kommissionen har beträffande tribunalens teleologiska synsätt hävdat att även om ändmålet med införandet av det tredje fall som avses i fjärde stycket i artikel 263 FEUF var att utvidga tillämpningsområdet för bestämmelserna om talerätt, så innebär inte detta att begreppet regleringsakter ska utsträckas till att även omfatta lagstiftningsakter.

44 Enligt parlamentet strider inte tribunalens tolkning av begreppet regleringsakter i den menig som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF mot ändamålet med denna bestämmelse, nämligen att direkt talan mot akter med allmän giltighet som inte utgör lagstiftningsakter ska få föras på mindre stränga villkor än talan grundad på artikel 230 fjärde stycket EG. Genom att tillåta fysiska eller juridiska personer att väcka direkt talan mot de regleringsakter som direkt berör dem och inte omfattar genomförandeåtgärder, avhjälper artikel 263 FEUF enligt parlamentet och rådet på ett fullgott sätt de brister som klarlades i domarna i de ovannämnda målen Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, och kommissionen mot Jégo-Quéré. I domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Jégo-Quéré, utgjordes den omtvistade akten av en genomförandeakt utfärdad av kommissionen som, enligt

tribunalens bedömning uppenbart var att beteckna som en regleringsakt i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF. Rådet har dessutom påpekat att enligt tribunalens och domstolens praxis måste medlemsstaterna bidra till att fördragens rättsmedelssystem blir komplett.

– Domstolens bedömning

45 Klagandena har med den första grundens första del hävdat att tribunalens rättstillämpning var felaktig i det att den fann att begreppet regleringsakter i artikel 263 fjärde stycket FEUF inte omfattar lagstiftningsakter i den mening som avses i artikel 289.3 FEUF, såsom den omtvistade förordningen.

46 Det ska inledningsvis erinras om att enligt fast rättspraxis följer det av artikel 256.1 andra stycket FEUF, artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 168.1 d i domstolens rättegångsregler att det i ett överklagande klart ska anges på vilka punkter den dom som det yrkas upphävande av ifrågasätts samt de rättsliga grunder som särskilt åberopas till stöd för detta yrkande. Ett överklagande som endast upprepar eller ordagrant återger de grunder och argument som har framförts inför tribunalen, inbegripet dem som avser omständigheter som tribunalen uttryckligen har underkänt, uppfyller inte kraven på motivering enligt dessa bestämmelser (se, bland annat, dom av den 6 mars 2003 i mål C-41/00 P, Interporc mot kommissionen, REG 2003, s. I-2125, punkterna 15 och 16, och av den 14 oktober 2010,i mål C-280/08 P, Deutsche Telekom mot kommissionen, REU 2010, s. I-9555, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

47 När en klagande har ifrågasatt tribunalens tolkning eller tillämpning av unionsrätten kan dock de rättsfrågor som prövades av tribunalen på nytt prövas i målet om överklagande. Om klaganden inte på detta sätt kan åberopa grunder och argument som använts vid tribunalen till stöd för sitt överklagande, mister nämligen överklagandeinstitutet en del av sin innebörd (dom av den 12 september 2006 i mål C-131/03 P, Reynolds Tobacco m.fl. mot kommissionen, REG 2006, s. I-7795, punkt 51 och där angiven rättspraxis).

48 Klagandena har med den första grundens första del inte åsyftat blott att få till stånd en ny prövning av den ansökan som ingavs till tribunalen. Genom denna första del har klagandena nämligen klart angett de avsnitt i det överklagade beslutet som de anser utgöra ett resultat av felaktig rättstillämpning samt de rättsliga argument som de åberopat till stöd för sitt överklagande, däribland de som avser de olika tolkningsmetoder som tribunalen använt. I motsats till vad parlamentet har gjort gällande, har de argument som anfördes redan i första instans således inte endast upprepats utan i själva verket riktats mot en central del i motiveringen av det överklagade beslutet, vilket innebär att domstolen kan utföra sin prövning.

49 Härav följer att den första grundens första del kan upptas till prövning.

50 När det gäller frågan om det finns fog för denna del av den första grunden påpekar domstolen att enligt fast rättspraxis ska tolkningen av en unionsrättslig bestämmelse ske inte endast utifrån bestämmelsens ordalydelse och det ändamål som eftersträvas med densamma, utan även utifrån sammanhanget och samtliga unionsrättsliga regler (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 oktober 1982 i mål 283/81, Cilfit m.fl. REG 1982, s. 3415, svensk specialutgåva, volym 6, s. 513, punkt 20). Tillblivelsen av en unionsrättslig bestämmelse kan även vara relevant för tolkningen av densamma (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 november 2012 i mål C-370/12, Pringle, punkt 135).

51 Det ska således på grundval av dessa tolkningsmetoder prövas huruvida tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 56 i det överklagade beslutet fann att begreppet regleringsakter i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF avser akter med allmän giltighet, med undantag för lagstiftningsakter.

52 I artikel 263 första stycket FEUF anges de unionsakter som kan bli föremål för talan om ogiltigförklaring vid unionens domstolar, det vill säga dels lagstiftningsakter, dels – såsom tribunalen konstaterade i punkt 44 i det överklagade beslutet – andra bindande rättsakter som är avsedda att ha rättsverkan i förhållande till tredje man, vilka både kan ha individuell och allmän giltighet. Dessa akter kan i enlighet med artikel 263 andra stycket FEUF bli föremål för talan om bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av fördragen eller av någon rättsregel som gäller deras tillämpning eller maktmissbruk.

53 Vidare görs i artikel 263 FEUF en tydlig skillnad mellan, å ena sidan, den rätt att väcka talan som tillkommer unionens institutioner och medlemsstaterna och, å andra sidan, den rätt att väcka talan som fysiska och juridiska personer åtnjuter. Enligt andra stycket i artikel 263 FEUF har således de där angivna unionsinstitutionerna liksom medlemsstaterna rätt att väcka talan om ogiltigförklaring för att bestrida lagenligheten av de akter som avses i första stycket, utan att utövandet av denna rätt villkoras av att det föreligger ett intresse av att få saken prövad (se dom av den 5 september 2012 i mål C-355/10, parlamentet mot rådet, punkt 37 och där angiven rättspraxis). Enligt tredje stycket i den artikeln får dessutom de institutioner och den kommitté som där anges väcka talan vid domstolen om ogiltigförklaring av dessa akter, förutsatt att talan avser tillvaratagande av deras rättigheter.

54 Vad däremot gäller fysiska och juridiska personers rätt att väcka talan föreskrivs i artikel 263 fjärde stycket FEUF att ”[a]lla fysiska eller juridiska personer får på de villkor som anges i första och andra styckena väcka talan mot en akt som är riktad till dem eller som direkt och personligen berör dem samt mot en regleringsakt som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder”.

55 Det ska för det första konstateras att de två första fallen enligt artikel 263 fjärde stycket FEUF motsvarar dem som föreskrevs i artikel 230 fjärde stycket i EG-fördraget innan Lissabonfördraget trädde i kraft (se, med avseende på sistnämnda bestämmelse, domen i det ovannämnda målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, punkterna 34–37).

56 Genom hänvisningarna till ”akter” i allmänhet avser dessa fall alla unionsakter med tvingande rättsverkningar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639, svensk specialutgåva, volym 6, s. 225, punkt 9, av den 17 juli 2008 i mål C-521/06 P, Athinaïki Techniki mot kommissionen, REG 2008, s. I-5829, punkt 29, av den 18 november 2010 i mål C-322/09 P, NDSHT mot kommissionen, REU 2010, s. I-11911, punkt 45, och av den 13 oktober 2011 i de förenade målen C-463/10 P och C-475/10 P, Deutsche Post mot kommissionen, REU 2011, s. I-9639, punkterna 36–38). Nämnda begrepp innefattar följaktligen akter med allmän giltighet, oavsett om de är av lagstiftningskaraktär eller av annan karaktär, samt akter med individuell giltighet. I det andra fall som regleras i fjärde stycket i artikel 263 FEUF preciseras att om den fysiska eller juridiska person som väcker talan om ogiltigförklaring inte är den mot vilken den angripna akten är riktad, villkoras upptagandet av talan av att klaganden är direkt och personligen berörd av akten.

57 Genom Lissabonfördraget har för det andra ett tredje fall införts i artikel 263 fjärde stycket FEUF, vilket mildrar villkoren för upptagande till prövning av en talan om ogiltigförklaring som väckts av fysiska eller juridiska personer. Härigenom möjliggörs nämligen, utan att upptagandet av talan om ogiltigförklaring som väcks av fysiska eller juridiska personer villkoras av att de är personligen berörda, sådan talan beträffande regleringsakter som inte medför genomförandeåtgärder och som direkt berör den sökande.

58 Vad beträffar begreppet regleringsakter framgår det av det tredje fallet i artikel 263 färde stycket FEUF att detta har en mera begränsad räckvidd än begreppet ”akter” som används i det första och i det andra fallet i artikel 263 fjärde stycket FEUF vid bestämningen av övriga typer av åtgärder mot vilka fysiska eller juridiska personer kan föra talan om ogiltigförklaring. Det första begreppet kan inte, som tribunalen konstaterade i punkt 43 i det överklagade beslutet, anses avse samtliga akter med allmän

giltighet, utan det avser en mera begränsad kategori av detta slags akter. En motsatt tolkning skulle innebära att den skillnad som görs mellan begreppen akter och regleringsakter enligt det andra och det tredje fallet i artikel 263 fjärde stycket FEUF blir meningslös.

59 Det ska dessutom påpekas att artikel 263 fjärde stycket FEUF i identiska ordalag återger innehållet i artikel III-365.4 i utkastet till fördraget om upprättande av en konstitution för Europa. Av förarbetena till sistnämnda bestämmelse framgår att även om syftet med ändringen av artikel 230 fjärde stycket EG var att bredda förutsättningarna för upptagande till prövning av en talan om ogiltigförklaring som förs av fysiska och juridiska personer, skulle villkoren för upptagande till prövning enligt artikel 230 fjärde stycket EG avseende lagstiftningsakter inte ändras. Användningen av begreppet regleringsakter i utkastet till ändring av denna bestämmelse gör det alltså möjligt att utpeka den kategori av akter som hädanefter kan bli föremål för talan om ogiltigförklaring på mindre stränga villkor än tidigare, dock med bibehållande av ”ett restriktivt tillvägagångssätt vad beträffar enskildas talan mot lagstiftningsakter (för vilka villkoret ’direkt och personligen berörd’ fortfarande ska tillämpas)” (se, bland annat, Europeiska konventets sekretariat, slutrapport från arbetsgruppen om domstolens arbetssätt av den 25 mars 2003 (dokument CONV 636/03, punkt 22) och följenoten från konventets ordförande av den 12 maj 2003 (dokument CONV 734/03, s. 20).

60 Under dessa förhållanden ska ändamålet med ändringen av rätten att väcka talan för fysiska och juridiska personer enligt artikel 230 fjärde stycket EG anses ha varit att ge dessa personer möjlighet att på mindre stränga villkor väcka talan om ogiltigförklaring av akter med allmän giltighet, med undantag för lagstiftningsakter.

61 Tribunalen gjorde alltså en riktig bedömning när den fann att begreppet regleringsakter i artikel 263 fjärde stycket FEUF inte omfattar lagstiftningsakter.

62 Överklagandet ska således inte bifallas såvitt avser den första grundens första del.

Den första grundens andra del

– Parternas argument

63 Klagandena har med den första grundens andra del gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den prövade huruvida klagandena var direkt och personligen berörda av den omtvistade förordningen.

64 När det gäller kravet att personen i fråga ska vara direkt berörd av den akt som talan om ogiltigförklaring avser, anser klagandena att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att det endast är de fyra klaganden vars verksamhet innefattar saluföring av sälprodukter inom Europeiska unionen som direkt berörs av den omtvistade förordningen. I punkt 82 i det överklagade beslutet, där Karliin Aariaks situation behandlas, fann tribunalen att de enda som är direkt berörda av den omtvistade förordningen är de klagande vars verksamhet innefattar saluföring av andra sälprodukter än de sälprodukter som påstås omfattas av det undantag som inuiterna åtnjuter. Bedömningen av huruvida Karliin Ariak ska anses vara direkt berörd av denna förordning påverkas dock inte av huruvida de produkter som hon saluför omfattas av ett undantag eller ej. Tribunalen fogade därmed en ytterligare faktor till villkoret att personen ska vara direkt berörd.

65 När det gäller kravet att personen i fråga ska vara personligen berörd av den akt som talan om ogiltigförklaring avser, anser klagandena att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den tolkade detta krav restriktivt. Medlemsstaterna ändrade artikel 230 fjärde stycket EG i syfte att bredda förutsättningarna för upptagande till prövning när det gäller talan som förs av fysiska och juridiska personer till följd av domarna i de ovannämnda målen Unión de Pequeños Agricultores mot rådet och kommissionen mot Jégo-Quéré. Det är mot bakgrund av denna utvecklig hög tid att

domstolen omprövar den restriktiva tolkning av kravet på att personen i fråga ska vara personligen berörd som infördes genom domen i det ovannämnda målet Plaumann mot kommissionen. Om domstolen tillämpade kriteriet ”den väsentliga skadeverkan” som på grund av det omtvistade direktivet drabbat klagandenas intressen, såsom föreslagits av generaladvokaten Jacobs i punkt 60 i dennes förslag till avgörande i det ovannämnda målet Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, skulle den komma till slutsatsen att klagandena i förevarande mål är personligen berörda av denna förordning.

66 Enligt parlamentet, rådet och kommissionen har inte Lissabonfördraget ändrat innebörden av kraven på att personen i fråga ska vara direkt berörd och personligen berörd av den akt som talan om ogiltigförklaring avser. Det finns i denna mening inte något i fördraget eller i förarbetena som talar för att existerande rättspraxis avseende denna fråga måste ändras. Tribunalen tolkade dessa krav på samma sätt som före fördragets ikraftträdande utan att göra sig skyldig till någon felaktig rättstillämpning.

67 Rådet anser för övrigt att vad klagandena anfört i fråga om vad som ska förstås med att vara personligen berörd i praktiken leder till att alla personer som är direkt berörda av den akt som är föremål för talan om ogiltigförklaring även ska anses personligen berörda av densamma. Den skillnad som görs mellan regleringsakter och lagstiftningsakter blir därför närmast helt irrelevant.

– Domstolens bedömning

68 Klagandena har med den första grundens andra del gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att klagandena inte uppfyllde kraven enligt det andra fallet i artikel 263 fjärde stycket FEUF när det gäller väckande av talan, eftersom de inte är direkt och personligen berörda av den omtvistade rättsakten.

69 När det gäller förutsättningen att personen i fråga ska vara personligen berörd av den akt som talan om ogiltigförklaring avser påpekar domstolen att även om sökandena inte har hävdat att tribunalens tillämpning av bedömningskriterierna enligt domstolens fasta praxis efter domen i det ovannämnda målet Plaumann mot kommissionen beträffande detta krav för upptagande till prövning var felaktig, har de uttryckligen begärt att domstolen ska ompröva dessa bedömningskriterier och ersätta dem med kriteriet avseende ”väsentlig skadeverkan”.

70 Domstolen konstaterar i detta hänseende att det andra fall som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, i likhet med vad som konstateras i punkt 55 ovan, motsvarar det fall som avsågs i artikel 230 fjärde stycket EG. Lydelsen av denna bestämmelse har inte ändrats. Det föreligger heller inte någon omständighet som ger stöd för att Lissabonfördragets upphovsmän hade för avsikt att ändra omfattningen av de förutsättningar för upptagande till prövning som redan föreskrevs i artikel 230 fjärde stycket EG. Det framgår i övrigt av förarbetena till artikel III-365.4 i utkastet till fördraget om upprättande av en konstitution för Europa att omfattningen av förutsättningarna för upptagande till prövning inte skulle ändras (se, bland annat, Europeiska konventets sekretariat, slutrapport från arbetsgruppen om domstolens arbetssätt av den 25 mars 2003, dokument CONV 636/03, punkt 23).

71 Under dessa omständigheter ska innebörden av kravet på att personen i fråga ska vara personligen berörd av den akt som talan om ogiltigförklaring avser, såsom det tolkats av domstolen i dess fasta praxis efter domen i det ovannämnda målet Plaumann mot kommissionen, inte anses ha ändrats genom Lissabonfördraget. Tribunalen gjorde sig därmed inte skyldig till någon felaktig rättstillämpning när den tillämpade de bedömningskriterier som uppställs i denna praxis.

72 Enligt nämnda rättspraxis uppfyller fysiska och juridiska personer kravet på att vara personligen berörd endast om den angripna akten påverkar dem på grund av vissa för dem utmärkande egenskaper eller på grund av faktiska omständigheter som särskiljer dem från alla andra rättssubjekt, och akten därigenom medför att de individualiseras på motsvarande sätt som den som akten är riktad till (se domen i det ovannämnda målet Plaumann mot kommissionen, dom av den 29 april 2004 i

mål C-298/00 P, Italien mot kommissionen, REG 2004, s. I-4087, punkt 36, samt av den 9 juni 2011 i de förenade målen C-71/09 P, C-73/09 P och C-76/09 P, ”Venezia vuole vivere” mot kommissionen, REU 2011, s. I-4727, punkt 52).

73 I det här aktuella fallet nöjde sig tribunalen visserligen, i punkterna 88–93 i det överklagade beslutet, med att pröva huruvida fyra av klagandena var personligen berörda av den omtvistade förordningen i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, eftersom de övriga klagandena ändå inte var direkt berörda av nämnda förordning i den mening som avses i den bestämmelsen. Det ska emellertid konstateras att den omtvistade förordningen inte medför att någon av klagandena individualiseras på motsvarande sätt som den som akten är riktad till i den mening som avses i den fasta rättspraxis som utvecklats efter domen i det ovannämnda målet Plaumann mot kommissionen. Det i den omtvistade förordningen uppställda förbudet mot saluföring av sälprodukter har nämligen avfattats i allmänna termer och är tillämpligt utan åtskillnad på samtliga ekonomiska aktörer som omfattas av förordningens tillämpningsområde.

74 Det saknas under dessa förhållanden anledning att pröva huruvida tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att endast de av klagandena som bedriver verksamhet avseende bearbetning av och/eller handel med sälprodukter som härrör från inuitiska eller icke-inuitiska jägare är direkt berörda av den omtvistade förordningen, eftersom en eventuellt felaktig rättstillämpning i detta avseende saknar betydelse för lösningen av tvisten och inte inverkar på själva avgörandet i det överklagade beslutet.

75 Det framgår nämligen av själva lydelsen i artikel 263 fjärde stycket FEUF och av fast rättspraxis, att en fysisk eller juridisk person endast kan väcka talan om ogiltigförklaring av en akt som varken utgör en akt som är riktad till denne eller en regleringsakt om akten berör denne, inte bara direkt utan också personligen (se, beträffande artikel 230 EG, dom av den 30 mars 2004 i mål C-167/02 P, Rothley m.fl. mot parlamentet, REG 2004, s. I-3149, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

76 Eftersom kraven på att personen i fråga ska vara direkt berörd och personligen berörd av den akt som avses med talan om ogiltigförklaring är kumulativa, leder den omständigheten att ett av dem inte är uppfyllt för en klagandes del till att den talan om ogiltigförklaring som vederbörande väckt mot denna akt ska avvisas.

77 Mot bakgrund av det ovan redovisade kan överklagandet inte bifallas såvitt avser den första grundens andra del, och överklagandet ska därför inte bifallas på någon del av den första grunden.

Den andra grunden

Parternas argument

78 Klagandena har med sin andra grund gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till en felaktig rättstillämpning när den underlät att särskilt och uttryckligen besvara de argument som anfördes i punkterna 53–57 i deras yttrande avseende invändningen om rättegångshinder, enligt vilken endast en extensiv tolkning av artikel 263 fjärde stycket FEUF är förenlig med artikel 47 i stadgan och artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen.

79 Konstaterandet i punkt 51 i det överklagade beslutet, enligt vilket villkoren för väckande av en talan mot en förordning ”uttryckligen föreskrivs” i artikel 263 fjärde stycket, strider dessutom mot behovet av en lexikalisk, historisk och teleologisk tolkning av denna bestämmelse. Eftersom tribunalen gjorde en så djupgående tolkning av artikel 263 fjärde stycket FEUF kunde den inte avfärda klagandenas argument endast genom att slå fast att villkoren för rätten att väcka talan ”uttryckligen föreskrivs” i artikeln.

80 Enligt parlamentet, rådet och kommissionen har tribunalen i tillräcklig mån besvarat klagandenas argument. Tribunalen var inte skyldig att uttala sig särskilt i fråga om artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen, eftersom dessa artiklar och artikel 47 i stadgan har samma innebörd och räckvidd. Parlamentet har tillagt att tribunalen inte var skyldig att i detalj besvara klagandenas påståenden, eftersom den redan av andra skäl i föregående punkter i det överklagade beslutet hade avfärdat den tolkning av artikel 263 fjärde stycket FEUF som klagandena förordade. Rådet har dessutom anfört att även om tribunalen inte i detalj prövade artikel 47 i stadgan, iakttog den motiveringsskyldigheten genom hänvisningen till domstolens egen praxis, av vilken det tydligt framgår att unionsdomstolen inte får bortse från de i artikel 263 FEUF uppställda villkoren.

Domstolens bedömning

81 Tribunalen besvarade, i punkt 51 i det överklagade beslutet, klagandenas argumentation avseende den grundläggande rätten till ett effektivt domstolsskydd, som anfördes i punkterna 53–57 i deras yttrande över parlamentets och rådets invändning om rättegångshinder. Tribunalen fann med stöd av domstolens praxis att unionsdomstolen inte utan att överskrida sin behörighet kan tolka de villkor som uppställs för att en enskild ska få väcka talan mot en förordning på ett sätt som leder till ett kringgående av dessa i fördraget uttryckligen föreskrivna villkor, så inte heller med beaktande av principen om ett effektivt domstolsskydd.

82 Av domstolens fasta praxis framgår att tribunalen inte är skyldig att lämna en uttömmande redogörelse för alla de resonemang som parterna i tvisten fört. Enligt denna praxis kan tribunalens motivering vara underförstådd under förutsättning att den ger de berörda personerna kännedom om skälen för de vidtagna åtgärderna och den behöriga domstolen ett tillräckligt underlag för att utföra sin prövning (se dom av den 16 juli 2009 i mål C-385/07, Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland mot kommissionen, REG 2009, s. I-6155, punkt 114 och där angiven rättspraxis).

83 Den omständigheten att tribunalen i punkt 51 i det överklagade beslutet inte uttryckligen nämner de av klagandena åberopade artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen, och inte uttryckligen behandlar samtliga detaljer i deras argumentation, kan under dessa förhållanden inte anses utgöra ett åsidosättande av motiveringsskyldigheten.

84 Detsamma gäller den omständigheten att tribunalen, i punkt 51 i det överklagade beslutet, även slog fast att den – trots att den gjort en bokstavstolkning samt en historisk och telelogisk tolkning av artikel 263 fjärde stycket FEUF – inte kunde finna något stöd för att frångå villkoren för väckande av talan mot en förordning vilka ”uttryckligen föreskrivs” i denna bestämmelse. Tribunalen tog nämligen ställning till räckvidden av begreppet regleringsakter i artikel 263 fjärde stycket FEUF genom att göra en klassisk tolkning enligt de tolkningsmetoder som erkänns av unionsrätten. Ett sådant förfaringssätt påverkar inte den omständigheten att nämnda begrepp utgör ett i artikel 263 fjärde stycket FEUF uttryckligen föreskrivet villkor för upptagande till prövning, vilket måste vara uppfyllt för att fysiska och juridiska personer ska få föra talan om ogiltigförklaring, och kan inte medföra att tribunalens motivering blir motsägelsefull.

85 Av det ovan redovisade framgår att överklagandet inte ska bifallas såvitt avser den andra grunden.

Den tredje grunden

Parternas argument

86 Klagandena har med sin tredje grund gjort gällande att tribunalens tolkning av artikel 263 fjärde stycket FEUF innebär ett åsidosättande av artikel 47 i stadgan och artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen. Tribunalen konstaterade i sin dom av den 3 maj 2002 i mål T-177/01,

Jégo-Quéré mot kommissionen (REG 2002, s. II-2365) att unionsdomstolens restriktiva tolkning av villkoren för upptagande till prövning av en direkt talan inte kunde anses säkerställa rätten för fysiska och juridiska personer till ett effektivt rättsmedel som ger dem möjlighet att angripa lagenligheten av akter med allmän tillämplighet vilka direkt påverkar deras rättsliga ställning.

87 Tolkningen av artikel 263 fjärde stycket FEUF i det överklagade beslutet utgör till och med en tillbakagång jämfört med den situation som rådde innan Lissabonfördraget trädde i kraft. Före dess ikraftträdande tillämpade unionsdomstolarna ett materiellt kriterium för att avgöra huruvida fysiska personer skulle anses ha rätt att väcka talan om ogiltigförklaring, medan det kriterium som numera tillämpas är helt formellt.

88 Parlamentet och rådet anser, liksom kommissionen, att klagandena åtnjuter ett effektivt domstolsskydd med hänsyn till att de har rätt att väcka talan mot förordning nr 737/2010, som utgör den genomförandeakt för den omtvistade förordningen som de angrep i mål T-526/10, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mot kommissionen, där dom meddelades den 25 april 2013. Härigenom har de fått möjlighet att göra gällande samma argument i sak som de anfört i det nu aktuella målet vid tribunalen. Rådet och kommissionen har dessutom hänvisat till förklaringarna avseende artikel 47 i stadgan och anfört att syftet med denna artikel inte var att ändra det system för domstolsprövning som föreskrivs i fördragen, däribland reglerna om upptagande till prövning av direkt talan.

Domstolens bedömning

89 Klagandena har med sin tredje grund gjort gällande att tribunalens tolkning av artikel 263 fjärde stycket FEUF utgör ett åsidosättande av artikel 47 i stadgan på grund av att den tillåter att fysiska och juridiska personer väcker talan om ogiltigförklaring av unionens lagstiftningsakter endast när dessa akter berör dem direkt och personligen i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF.

90 Det ska inledningsvis erinras om att domstolsprövningen av att unionens rättsordning iakttas säkerställs av EU-domstolen och av medlemsstaternas domstolar, vilket framgår av artikel 19.1 FEU (se, för ett liknande resonemang, yttrande 1/09 av den 8 mars 2011, REU 2011, s. I-1137, punkt 66).

91 Unionen är dessutom en rättslig union vars institutioner är underkastade prövning av om deras rättsakter står i överensstämmelse med bland annat fördragen och de allmänna rättsprinciperna samt de grundläggande rättigheterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juni 2010 i mål C-550/09, E och F, REU 2010, s. I-6213, punkt 44).

92 Genom, å ena sidan, artiklarna 263 och 277 i EUF-fördraget och, å andra sidan, artikel 267 i fördraget, har inrättats ett fullständigt system med rättsmedel och förfaranden för prövning av huruvida unionsakterna är lagenliga. Denna prövning har anförtrotts unionsdomstolarna (se dom av den 23 april 1986 i mål 294/83, Les Verts mot parlamentet, REG 1986, s. 1339, svensk specialutgåva, volym 8, s. 529, punkt 23, domarna i de ovannämnda målen Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, punkt 40, Reynolds Tobacco m.fl. mot kommissionen, punkt 80, samt dom av den 12 juli 2012 i mål C-59/11, Association Kokopelli, punkt 34).

93 De fysiska och juridiska personer som enligt villkoren för upptagande till prövning i artikel 263 fjärde stycket FEUF är förhindrade att föra direkt talan mot unionsakter med allmän giltighet är alltså skyddade från att sådana akter tillämpas mot dem. När genomförandet av nämnda akter ankommer på unionsinstitutionerna får dessa personer, på de villkor som anges i artikel 263 fjärde stycket FEUF, väcka direkt talan vid unionsdomstolen mot tillämpningsakterna, och i enlighet med artikel 277 FEUF till stöd för denna talan åberopa att den aktuella grundläggandeakten är rättsstridig. När detta genomförande ankommer på medlemsstaterna får de vid de nationella domstolarna göra gällande att

den aktuella unionsakten är ogiltig och anmoda dessa att med stöd av artikel 267 FEUF begära förhandsavgörande i detta hänseende av domstolen (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Les Verts mot parlamentet, punkt 23).

94 Det ska i detta hänseende preciseras att enskilda inom ramen för ett inhemskt förfarande har rätt att få till stånd en prövning vid domstol av lagenligheten av varje beslut eller annan åtgärd på nationell nivå som rör tillämpningen, i förhållande till dem, av en unionsakt med allmän giltighet, genom att åberopa att denna rättsakt är ogiltig (se, för ett liknande resonemang, domarna i de ovannämnda målen Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, punkt 42, och E och F, punkt 45).

95 Härav följer att begäran om förhandsavgörande avseende giltigheten av en akt, på samma sätt som talan om ogiltigförklaring, utgör ett sätt att pröva lagenligheten av unionsakter (se dom av den 21 februari 1991 i de förenade målen C-143/88 och C-92/89, Zuckerfabrik Süderdithmarschen och Zuckerfabrik Soest, REG 1991, s. I-415, svensk specialutgåva, volym 11, s. 19, punkt 18 och av den 6 december 2005 i de förenade målen C-453/03, C-11/04, C-12/04 och C-194/04, ABNA m.fl., REG 2005, s. I-10423, punkt 103).

96 Det ska i detta hänseende erinras om att för det fall en nationell domstol bedömer att det finns grund för en eller flera av de omständigheter som parterna åberopar, eller som domstolen i förekommande fall prövar ex officio, till stöd för att unionsakten ska anses ogiltig, ska den vilandeförklara målet och hänskjuta giltighetsfrågan till EU-domstolen för förhandsavgörande, eftersom denna är ensam behörig att slå fast att en unionsakt är ogiltig (dom av den 10 januari 2006 i mål C-344/04, IATA och ELFAA, REG 2006, s. I-403, punkterna 27 och 30 samt där angiven rättspraxis).

97 Ändamålet med artikel 47 i stadgan är inte, med hänsyn till det skydd som ges i den artikeln, att det i fördragen föreskrivna systemet med domstolsprövning ska ändras, särskilt inte bestämmelserna om upptagande av talan som väckts direkt vid Europeiska unionens domstol, vilket även framgår av förklaringarna till denna artikel. Dessa förklaringar ska, i enlighet med artikel 6.1 tredje stycket FEU och artikel 52.7 i stadgan, beaktas vid tolkningen av densamma (se dom av den 22 januari 2013 i mål C-283/11, Sky Österreich, punkt 42, och av den 18 juli 2013 i mål C-426/11, Alemo-Herron m.fl., punkt 32).

98 De villkor som föreskrivs i artikel 263 fjärde stycket FEUF ska således tolkas mot bakgrund av den grundläggande rätten till ett effektivt domstolsskydd, utan att detta emellertid leder till ett kringgående av de i nämnda fördrag uttryckligen föreskrivna villkoren (se, för ett liknande resonemang, domen i de ovannämnda målen Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, punkt 44, och kommissionen mot Jégo-Quéré, punkt 36).

99 Beträffande den i punkt 90 ovan nämnda rollen för de nationella domstolarna, ska det erinras om att de nationella domstolarna i samverkan med domstolen fullgör en uppgift som tillerkänts dem gemensamt för att säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av fördragen (ovan nämnda yttrande 1/09, punkt 69).

100 Det ankommer således på medlemsstaterna att inrätta ett system med rättsmedel och förfaranden som gör det möjligt att säkerställa den grundläggande rätten till ett effektivt domstolsskydd (domarna i de ovannämnda målen Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, punkt 41, och kommissionen mot Jégo-Quéré, punkt 31).

101 Denna skyldighet för unionsdomstolarna har bekräftats i artikel 19.1 andra stycket FEU, enligt vilken dessa ”ska fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av unionsrätten”.

102 Det ankommer i det hänseendet, i avsaknad av unionsrättsliga föreskrifter på området, på varje medlemsstats interna rättsordning att – med iakttagande dels av de krav som framgår av punkterna 100 och 101 ovan, dels av effektivitets- och likvärdighetsprinciperna – ange vilka domstolar som är behöriga och att fastställa de processuella regler som gäller för talan som syftar till att säkerställa skyddet för enskildas rättigheter enligt unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 15 april 2008 i mål C-268/06, Impact, REG 2008 s. I-2483, punkt 44 och där angiven rättspraxis, av den 26 januari 2010 i mål C-118/08, Transportes Urbanos y Servicios Generales, REU 2010, s. I-635, punkt 31, och av den 18 mars 2010 i de förenade målen C-317/08–C-320/08, Alassini m.fl., REU 2010, s. I-2213, punkterna 47 och 61).

103 Beträffande de rättsmedel som medlemsstaterna ska föreskriva gäller att även om det genom EUF-fördraget har införts flera olika typer av talan som fysiska och juridiska personer i förekommande fall kan väcka direkt vid unionsdomstolen, är inte syftet med vare sig EUF-fördraget eller artikel 19 FEU att skapa några andra former av rättsliga förfaranden vid de nationella domstolarna, i syfte att upprätthålla unionsrätten, än de som redan föreskrivs i den nationella rätten (dom av den 13 mars 2007 i mål C-432/05, Unibet, REG 2007, s. I-2271, punkt 40).

104 Annorlunda förhåller det sig endast om det av den nationella rättsordningens systematik framgår att det inte finns något rättsmedel som ens prejudiciellt ger möjlighet att säkerställa skyddet för enskildas rättigheter enligt unionsrätten, eller om det enda rättsmedlet som står till buds vore att de enskilda tvingades bryta mot gällande rätt (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Unibet, punkterna 41 och 64, samt där angiven rättspraxis).

105 När det gäller klagandenas argument att tribunalens tolkning av begreppet regleringsakter i artikel 263 fjärde stycket FEUF leder till ett bristande domstolsskydd och att den är oförenlig med artikel 47 i stadgan, eftersom den leder till att alla lagstiftningsakter i praktiken undantas från domstolskontroll, konstaterar domstolen att det skydd som ges i artikel 47 i stadgan inte kräver att den enskilde ovillkorligen kan väcka talan om ogiltigförklaring av unionens lagstiftningsakter direkt vid unionsdomstolen.

106 Avlutningsvis kräver varken denna grundläggande rättighet eller artikel 19.1 andra stycket FUE att en enskild ska kunna väcka talan som i första hand gäller prövning av sådana akter vid de nationella domstolarna.

107 Överklagandet ska under dessa förhållanden inte bifallas såvitt avser den tredje grunden.

Den fjärde grunden

Parternas argument

108 Klagandena har med sin fjärde grund gjort gällande att bevisningen har missuppfattats. De har därvid hävdat att tribunalen vid upprepade tillfällen missuppfattade deras argument i frågan huruvida lagstiftningsakter omfattas av begreppet regleringsakter i artikel 263 fjärde stycket FEUF. Bland annat blandade tribunalen ihop deras argument med parlamentets och rådets argument. Tribunalens slutsats är därför behäftad med flera uppenbart oriktiga bedömningar, varför domstolen bör upphäva det överklagade beslutet, åtminstone den del som avser tolkningen av begreppet regleringsakter, samt själv pröva klagandenas argument i detta hänseende.

109 Parlamentet anser att det är uppenbart att talan inte kan tas upp till prövning såvitt avser denna grund. I själva verket söker klagandena åstadkomma en ny prövning av de argument som åberopades i första instans. Det saknas hur som helst fog för denna grund eftersom tribunalen inte gjorde någon felaktig

tolkning av klagandenas argument. Klagandena har inte heller visat att de påstådda felen inverkade på tribunalens konstaterande att den omtvistade förordningen inte utgör någon regleringsakt i den mening som avses i artikel 263 FEUF.

110 Rådet och kommissionen anser att överklagandet inte kan bifallas såvitt avser denna grund, eftersom klagandena inte har angett vilka omständigheter i sak eller vilken bevisning som ska ha missuppfattas av tribunalen.

Domstolens bedömning

111 Klagandena har med sin fjärde grund gjort gällande att vissa av deras vid tribunalen anförda argument missuppfattades och har därigenom sökt ifrågasätta tribunalens slutsats att begreppet regleringsakter i artikel 263 fjärde stycket FEUF inte omfattar lagstiftningsakter.

112 Det ska dock i förevarande fall konstateras att tribunalen, i likhet med vad som framgår av punkt 61 ovan, gjorde en riktig bedömning när den fann att begreppet regleringsakter inte omfattar lagstiftningsakter. Även om tribunalen missuppfattade vissa av klagandenas argument fick detta alltså inte några konsekvenser för själva avgörandet i det överklagade beslutet och kan alltså inte föranleda beslutets upphävande.

113 Under dessa omständigheter ska överklagandet inte bifallas såvitt avser den fjärde grunden.

114 Av vad som redovisats ovan följer att överklagandet inte kan bifallas såvitt avser någon av klagandens grunder och att det därför ska ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

115 Enligt artikel 184.2 i rättegångsreglerna ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna när överklagandet ogillas.

116 Enligt artikel 138.1 i samma rättegångsregler, som är tillämplig i mål om överklagande med stöd av artikel 184.1 i dessa regler, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Om en intervenient i första instans, som inte själv har överklagat det där meddelade avgörandet, deltar i målet om överklagande får domstolen, enligt artikel 184.4 i rättegångsreglerna, besluta att denna part ska bära sina rättegångskostnader. I artikel 140.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 i dessa regler också ska tillämpas i mål om överklagande, föreskrivs att medlemsstater och institutioner som har intervenerat ska bära sina rättegångskostnader.

117 Parlamentet och rådet har yrkat att klagandena ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klagandena har tappat målet, ska de förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta parlamentets och rådets rättegångskostnader i målet om överklagande.

118 Kommissionen, som har intervenerat vid tribunalen, ska bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) Inuit Tapiriit Kanatami, Nattivak Hunters and Trappers Association, Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products Inc., Fur Institute of Canada, NuTan Furs Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar

Council Greenland (ICC-Greenland), Johannes Egede och Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) ska bära sina rättegångskostnader och ersätta Europarlamentets och Europeiska unionens råds rättegångskostnader.

3) Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader.

Underskrifter